

Oplegnotitie :: Canonieke informatiemodellen RIO - advies over inbeheername door Bureau Edustandaard

---

Voor:	Standaardisatieraad, Edustandaard
Van:	Bureau Edustandaard
Datum:	14 januari 2022
Betreft:	Memo bij het advies en aanmeldformulier m.b.t. Canonieke informatiemodellen RIO versie 202112

---

1. Samenvatting	1
2. Doel en Doelgroep	2
3. Advies van bureau Edustandaard	2
4. Advies Werkgroep Registratie Instellingen en Opleidingen (RIO)	3
5. Advies Architectuurraad	3
6. Roadmap	3
7. Gevraagd besluit	4

---

1. Samenvatting

De afspraak [Registratie Instellingen en Opleidingen \(RIO\)](#) bestaande uit een set van canonieke modellen is namens de [Edustandaard werkgroep Registratie Instellingen en Opleidingen \(RIO\)](#) ingediend door Paul van Capelleveen, gemandateerd opdrachtgever Doorontwikkelen BRON (indiener) op 29 maart 2021 middels het [Aanmeldformulier afspraak bij Edustandaard - RIO Canonieke modellen](#).

Dit aanmeldformulier is namens Bureau Edustandaard verwerkt en beoordeeld door Jeroen Hamers (standaardisatie expert) en heeft geresulteerd in het volgende [advies van Bureau Edustandaard voor inbeheername van Canonieke informatiemodellen RIO versie 202112](#):

Voldoende, mits de volgende punten aangepakt worden (zie verder [hoofdstuk 3. Advies van bureau Edustandaard](#)).

Dit advies is voor wederhoor voorgelegd aan Wiebe Buising als voorzitter van het Tactisch overleg (a.k.a. Change Advisory Board). **Ontvangen reacties zullen in het advies worden verwerkt zodra die zijn ontvangen.**

Voorafgaand aan de beoordeling door Bureau Edustandaard:

[De afspraak is al sinds maart 2017 bij Edustandaard geregistreerd.](#) Destijds heeft OCW (in samenspraak met de publieke onderwijspartijen) als opdrachtgever de Projectgroep RIO gevraagd om het Informatiemodeldocument te registreren bij Edustandaard en het Informatiemodel te gaan opnemen in de ROSA. Destijds leek het nog te vroeg voor inbeheername, omdat het informatiemodel nog in ontwikkeling was in het programma Doorontwikkelen BRON en de eerste implementaties nog moesten gaan plaatsvinden.

Betrokken partijen achtten het onder andere van belang dat allerlei partijen in het onderwijs (publiek en privaat) zich te allen tijde op de hoogte moeten kunnen stellen van de laatste versie van de modellen bijv. voor het maken van eigen impactanalyses. De registratie in 2017 moest dit borgen.

Bureau Edustandaard het niet nodig dat er nu voorafgaand aan het definitief in beheer brengen een specifieke consultatie ronde nodig is, aangezien de standaard uitvoerig actief onder de aandacht van diverse betrokken partijen is gebracht naast het feit dat de afspraak al geruime tijd via Edustandaard publiek beschikbaar stond.

2. Doel en Doelgroep

RIO staat voor Registratie Instellingen en Opleidingen.

Het biedt drie belangrijke voordelen ten opzichte van de huidige registratie:

1. gegevens zijn makkelijker en op maat te ontsluiten
2. het geeft instellingen meer zeggenschap over de gegevens die worden vastgelegd
3. het vermindert administratieve lasten

Het Informatiemodel RIO beschrijft de onderwijsinstellingen in relatie tot het onderwijs wat ze aanbieden, hoe ze het aanbieden en waar ze dat aanbieden. Het informatiemodel RIO geeft onder meer inzicht in een aantal kernobjecten (onderwijsbesturen, onderwijsaanbieders, onderwijslocaties, opleidingsseenheden, opleidingskenmerken en aangeboden opleidingen) in het onderwijsdomein met hun eigenschappen en relaties. Dit informatiemodel gaat de basis vormen voor de invulling van de informatiebehoefte ten aanzien van deze objecten in allerlei onderwijsgerelateerde processen waaronder bekostiging, verzuim, toezicht en verantwoording. Die informatiebehoefte heeft bijna altijd te maken met 4 kijkrichtingen, namelijk WIE (incl. MET WIE), WAAR, WAT en HOE.

Als belangrijk uitgangspunt bij de modellering is de werkelijkheid vanuit onderwijskundig perspectief (vanuit de school), de onderwijsinrichting, gebruikt.

Naast de onderwijsinrichting bevat RIO ook de werkelijkheid van de onderwijserkenningen. De onderwijserkenningen zijn de beschrijving en registratie van instellingen en opleidingen volgens wet- en regelgeving: de licenties, beschikkingen en erkenningen. RIO zorgt er voor dat beide werkelijkheden aan elkaar worden gerelateerd.

3. Advies van bureau Edustandaard

Hieronder een samenvatting van [de gedetailleerde uitwerking van het advies van Bureau Edustandaard.](#)

Het bureau geeft het volgende advies:

 Voldoende, mits de volgende punten aangepakt worden:

3.5) Eén van de modellen die wordt overgedragen is nog niet volledig. Dit betreft een aanvulling op de sectormodellen specifiek voor particuliere opleidingen (die ihkv de STAP-regeling ook in RIO zijn opgenomen).

 Voldoende, met aandachtspunten

2.1) De afspraak omvat veel verschillende documenten. Dit kan de begrijpelijkheid van de afspraak negatief beïnvloeden. ⇒ Bureau Edustandaard geeft daarom het advies aan de Standaardisatieraad, dat zij de werkgroep moeten aanbevelen om nog een leeswijzer die alle onderliggende documenten omvat aan de afspraak toe te voegen.

3.2) In het [beheerdocument](#) ligt niet expliciet vast hoe de besluitvorming binnen de werkgroep plaatsvindt. Bij voorkeur is dit op basis van consensus, zoals bij de meeste afspraken die bij Edustandaard in beheer zijn. Om verwarring of zelfs onenigheid te voorkomen moet dit nog aan het beheerdocument worden toegevoegd.

Tevens is het raadzaam om het krachtenveld rondom de afspraak inzichtelijk te maken (zoals CAB-Change Advisory Board): Uit welke belangrijke aanpalende overleggen kunnen wijzigingsverzoeken voortkomen en wat zijn de belangrijkste partijen waar wijzigingen moeten landen.

3.5) In het [beheerdocument](#) moet nog specifiekere worden uitgewerkt wie welke documenten moet bijwerken en binnen welke termijnen.

Overige constatering

✓ Voldoende, met aandachtspunten: ROSA-scan voor implementatie ketenvoorziening

- In de standaardisatieraad is afgesproken dat er een ROSA-scan moet worden uitgevoerd wanneer een ketenvoorziening een afspraak implementeert.
De laatste ROSA-scan van de ketenvoorziening voor RIO ([Architectuurscan RIO register en beheer](#)) is van 21 juni 2018. Dat is al een tijd geleden. Bureau Edustandaard adviseert om een up-to-date scan gebaseerd op de huidige versie van de afspraak uit te voeren. Dit hoeft acceptatie van de inbeheername van de afspraak niet te vertragen.
  - ⇒ Voor de duidelijkheid: Dit betreft niet een [ROSA-scan van de afspraak zelf](#) (zoals is uitgevoerd toen de afspraak voor het eerst op Edustandaard is gepubliceerd) en ook niet een [ROSA-scan over de ontsluiting van RIO-gegevens](#) zoals op 2 juli 2020 is uitgevoerd.
  - ⇒ Het is aan de Architectuurraad om te bepalen of er voor de afspraak zelf **nog** een ROSA-scan nodig is.

Gebruiksadvies: Gezien het belang van de afspraak voor diverse partijen in de onderwijsketen is het voorstel van Bureau Edustandaard om het gebruiksadvies PTOLU (Pas toe of leg uit) helder vast te stellen en te communiceren. PTOLU geldt dan vooral voor alle partijen die instellings- en opleidingsgegevens van onderwijsinstellingen verwerken (PO tot en met HO).

4. Advies Werkgroep Registratie Instellingen en Opleidingen (RIO)

De [werkgroep](#) geeft een positief advies over de inbeheername van de standaard om de volgende redenen:

- Einde van project doorontwikkeling BRON per 31-12-2021.
- Er zijn inmiddels diverse toepassingsvoorbeelden gerealiseerd.

5. Advies Architectuurraad

De Architectuurraad adviseert positief over de inbeheername van Canonieke informatiemodellen RIO. [Op 20 januari 2022 is de inbeheername van deze afspraak besproken](#) (onder andere op basis van het advies van Bureau Edustandaard genoemd in hoofdstuk 3). Hieronder de samenvatting van het besluit en gerelateerde actiepunten:

Besluit: *“De Architectuurraad adviseert positief over de inbeheername van de RIO-standaard bij Edustandaard en neemt alle opmerkingen uit het advies van Bureau Edustandaard over. Oa. betreft dit het advies om een ROSA-scan uit te voeren over het RIO Register en de samenhang van dat register met de standaard.”*

Actiepunten: 1) *“Brian: Inbrengen advies Architectuurraad en Bureau Edustandaard bij het CAB (Change Advisory Board) op 1 februari. Terugkoppeling uit CAB inbrengen bij Edustandaard.”*
2) *“Edustandaard.nl: modellen en begrippen in standaarden toegankelijker maken: bij RIO-modellen en begrippen aansluiten bij Revisie ROSA, samenhang van canonieke modellen en andere hiervan afgeleide informatiemodellen (waaronder die van Register) nader duiden.”*

6. Roadmap

Het beheermodel van de afspraak is vastgelegd in het volgende document: [“Canonieke Modellen Registratie Instellingen en Opleidingen \(RIO\) - Beheermodel”](#). Dit document is opgesteld door de Analysegroep RIO en vastgesteld door de Projectgroep RIO op 7 december 2021.

De beoogde roadmap van de afspraak is als volgt (zie beantwoording vraag 6.1 van het [aanmeldformulier](#)):

- In 2021/2022 worden de canonieke informatiemodellen voor ho en voor STAP afgerond en in beheer genomen. Dit valt nog onder de verantwoordelijkheid van het programma Doorontwikkelen BRON en onder het programma dat de STAP-regeling implementeert. De reden dat de canonieke modellen tot nu toe wel gepubliceerd werden op Edustandaard maar niet in beheer werden gebracht was dat er door ervaringen met implementatie in de sectoren er behoefte was aan een kort en snel wijzigingsproces dat binnen de projectorganisatie werd geregeld.
- Bij overdracht naar Edustandaard (als alle sectoren zijn aangesloten) zou er sprake moeten zijn van een stabiele situatie waarbij hooguit 1 keer per jaar een nieuwe versie nodig is. Wijzigingen kunnen voortkomen uit:
  - In de beheerfase zal uit het gebruik van RIO (zowel in het beheer van de gegevens door de onderwijsinstellingen en door Voorzieningsplanning DUO, als bij de afname van de gegevens door andere partijen) wensen en wijzigingsverzoeken kunnen komen. Die kunnen voor een sector gelden of sectoroverstijgend zijn.
  - Wetswijzigingen kunnen impact hebben op de canonieke modellen.
  - Ontwikkelingen als integrale kindcentra (IKC), onderwijsbegeleiding en nieuwe vormen van onderwijs (doorlopende leerlijnen) kunnen leiden tot aanpassingen/uitbreidingen van de informatiemodellen

7. Gevraagd besluit

De leden van de Standaardisatieraad wordt gevraagd om, gelet op bovenstaande overwegingen, in te stemmen met de inbeheername van de afspraak "Canonieke informatiemodellen RIO versie 202112", versie 202112.

Het gebruiksadvies is daarbij PTOLU (pas toe of leg uit) voor alle partijen die instellings- en opleidingsgegevens van onderwijsinstellingen verwerken (PO tot en met HO).